

เทคนิคการปลูกแตงโม

สภาพอากาศ

แตงโมชอบอากาศอบอุ่นถึงร้อน ต้องการแสงแดดตลอดวัน อุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตอยู่ช่วง 20-35 ° C ส่วนอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการผสมเกสรจะอยู่ช่วง 18-25 ° C

สภาพดิน

แตงโมเป็นพืชที่ขี้ยังรากลึก ต้องการดินที่อุดมสมบูรณ์ มีความชุ่มชื้นมาก ลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย ระบายน้ำดี ค่าความเป็นกรด-ด่าง 5.5-6.8

วิธีช่วยให้เมล็ดแตงโมงอกเร็วขึ้น

- การหยอดเมล็ดแตงโมในฤดูหนาวจะงอกช้าหรือไม่งอก เพราะ ถ้าอุณหภูมิในดินต่ำกว่า 15.5° C เมล็ดแตงโมจะไม่งอก จึงควรหุ้มเมล็ดโดยแช่เมล็ดในน้ำอุ่น ทิ้งไว้ 1 วัน 1 คืน ห่อผ้าเปียกไว้ เมล็ดจะงอกเร็วขึ้น
- เมื่อรากเริ่มโผล่ออกมาจากเมล็ด นำไปเพาะในถุงหรือกระถางใบตองได้ รอจนกล้ามีใบจริงแล้ว 2-3 ใบ จึงนำลงปลูกในไร่ หรือนำเมล็ดที่งอกนั้นไปปลูกในแปลงได้เลย โดยหยอดลงในหลุมแบบเดียวกับหยอดเมล็ดที่ยังไม่งอก แต่ต้องให้น้ำในหลุมที่จะหยอดล่วงหน้าไว้ 1 วัน เพื่อให้ดินในหลุมชื้นพอเหมาะ หยอดเมล็ดที่งอกแล้วกลบดินทับหน้าไม่เกิน 1 เซนติเมตร แล้วรดน้ำ ดินแตงโมจะขึ้นมาสมน้ำเสมอกันทั้งไร่

การปลูกแตงโม

- พื้นที่ปลูกควรเป็นที่โล่งแจ้ง และไม่เคยปลูกแตงโมมาก่อน หากต้องใช้พื้นที่เดิมควรมีการปลูกพืชสลับหมุนเวียนและปรับสภาพดินให้เหมาะสม
- การไถพรวนหรือขุดย่อยดินให้มีหน้าดินร่วน โปร่งและลึก จะช่วยป้องกันการขาดน้ำได้ ช่วยทำให้ดินยึดและอุ้มความชื้นได้มากขึ้น

การดูแลรักษา

เมื่อหยอดเมล็ดแล้วต้องรดน้ำให้ชุ่มเมื่อแตงโมขึ้นมา เมื่อมีใบจริง 2-3 ใบ ถอนแยกให้เหลือหลุมละ 2-3 ต้น โดยคัดเลือกเอาแต่ต้นแข็งแรงไว้

ปุ๋ยและการให้ปุ๋ยแตงโม

- ปุ๋ยคอก การใส่ปุ๋ยคอกให้แก่แตงโมก็มีความสำคัญมาก เพราะช่วยทำให้ดินร่วน โปร่ง มีธาตุอาหารมากขึ้น และยังช่วยทำให้ปุ๋ยวิทยาศาสตร์อยู่ในสภาวะสมดุลเป็นประโยชน์ต่อพืชมากขึ้น
- ปุ๋ยเคมี จะตัดสินใจใส่ปุ๋ยมากหรือน้อย ควรดูความอุดมสมบูรณ์ของดินก่อน

วิธีการใส่ปุ๋ย

- การใส่ปุ๋ยเคมี ควรใส่ไว้ใต้ดินเป็นกลุ่มๆ เช่น ใส่รองก้นหลุมก่อนปลูก หรือใส่ไว้ใต้ผิวดินห่างจากโคนต้นเต่างโม สัก 1 ฟุต เต่างโมจะได้รับปุ๋ยอย่างเต็มที่
- รากเต่างโม เดินตามแนวอนขนานกับผิวดินและเถา การใส่ปุ๋ยหลังปลูก ควรใส่ที่ปลายราก และต้องไม่ใส่มากจนปุ๋ยเข้มข้นเกินไป และต้องให้ปุ๋ยอยู่ในรูปที่ค่อยๆ ละลายน้ำ เพื่อให้รากดูดซับไปใช้ได้พอดี

การให้น้ำ

ต้นเต่างโมต้องการผิวดินชุ่มชื้น แต่ไม่ถึงกับแฉะ โดยเฉพาะตอนที่ผลกำลังเจริญเติบโตจะต้องการน้ำมาก การให้ความชุ่มชื้นแก่ดินในแปลงควรให้ทั้งแปลงเพื่อป้องกันไม่ให้หน้าดินแห้งแข็งและจับปึก ซึ่งจะทำให้ดินขาดออกซิเจน รากจะหยุดชะงักการเจริญเติบโต

การคลุมด้วยฟาง

- การคลุมฟางจะ ช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินให้คงอยู่ได้นาน ทำให้รากเต่างโมดูดซับธาตุอาหารในดินได้ดีต่อกัน เต่างโมเป็น โรคทางใบน้อยลง เพราะต้นและเถาเลื้อยอยู่บนฟางไม่ได้สัมผัสกับดิน ป้องกันไม่ให้ดินร้อนจัดเกินไป เป็นการรองผลทำให้สีของผลสม่ำเสมอ ควบคุมไม่ให้หญ้าขึ้นและเจริญเติบโตแข่งกับเต่างโม เพราะเต่างโมแพ้หญ้ามากเนื่องจากหญ้าส่วนใหญ่มีใบปรกดิน เถาเต่างโมนั้นทอดนอนไปกับผิวดิน หากหญ้าขึ้นคลุมเต่างโม หญ้าจะบังใบเต่างโมไม่ให้ถูกแดดทำให้ใบเต่างโมปรุงอาหารไม่ได้เต็มที่ และจะอ่อนแอลงทันทีในที่สุดจะตายหมด

การจัดเถาเต่างโม

ถ้าปล่อยให้เถาเต่างโมเลื้อยและแตกแขนงไปตามธรรมชาติ เถาเต่างของแต่ละต้นก็จะเลื้อยทับกัน และซ้อนกันจนหนาแน่นทำให้ผลผลิตลดน้อยลง เนื่องจากแมลงช่วยผสมเกสรได้ไม่ทั่วถึงเพราะไม่อาจแทรกหาดอกได้ทั้งหมด เมื่อเถาเต่างโมมีความยาว 1-2 ฟุต ควรจัดเถาให้เลื้อยไปในทางเดียวกันและตัดเถาที่เหลือไว้ต้นละ 4 เถา เถาที่เป็นเถาแขนงก็จะแตกแขนงต่อไปได้อีก จึงควรริดแขนงที่ไม่จำเป็นให้เหลือต้นละ 4 เถา ซึ่งเป็นเถาที่สมบูรณ์ที่สุด

การช่วยผสมเกสรด้วยมือ (การต่อดอก)

ปัญหาเต่างโมไม่ติดผล เนื่องจากไม่มีแมลงช่วยผสม แรงงานคนสามารถช่วยผสมได้ในช่วงเวลา 06.00-10.00 น. หลังเวลา 10.00 น. ดอกตัวเมียจะหุบและไม่ยอมรับการผสมเกสร การผสมด้วยมือทำได้โดยเด็ดดอกตัวผู้ที่บ้านมาปลิดกลีบดอกสีเหลืองของดอกตัวผู้เสียก่อน จะเหลือแต่อับริณซึ่งมีละอองเกสรตัวผู้เกาะอยู่ทั่วไป จากนั้นจึงควักดอกตัวผู้ลงบนดอกตัวเมียให้อับริณของดอกตัวผู้แตะสัมผัสกับเกสรตัวเมียโดยรอบให้ละอองเกสรตัวผู้สีเหลืองจับอยู่บนเกสรตัวเมียทั่วกันทั้งดอก เรียกว่า "การต่อดอก"

การปลิดผลทิ้ง

แตงโมผลแรกที่เกิดจากเถาหลัก จะมีขนาดเล็กและคุณภาพต่ำ ควรปลิดทิ้งตั้งแต่ลูกยังเล็กๆ และแตงที่มีผลบิดเบี้ยวก็ควรปลิดทิ้งด้วย แตงที่ปลิดทิ้งนี้สามารถขายเป็นผลแตงอ่อนได้ ควรเลี้ยงต้นแตงโมไว้เถาละลูกจะดีที่สุด เถาแตงโมเถาหนึ่ง ๆ อาจติดเป็นผลได้หลายผล ให้เลือกผลที่มีก้านขั้วผลขนาดใหญ่และรูปทรงผลได้รูปสม่ำเสมอทั้งผลไว้ ซึ่งจะทำให้ผลแตงโมมีขนาดใหญ่และมีคุณภาพสูง เพราะขนาดก้านขั้วผลมีความสัมพันธ์กับขนาดของผล ถ้าก้านขั้วผลใหญ่ ผลก็จะใหญ่ ถ้าก้านขั้วผลเล็กผลก็จะเล็ก

การปฏิบัติต่อผลแตงโมภายหลังผสมติดเป็น ผลแล้ว

ดอกตัวเมียของแตงโม ที่ได้รับการผสมเกสรอย่างสมบูรณ์จะเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอติดต่อกันไปวันต่อวัน เมื่อผลแตงโมมีขนาดเท่ากับกะลามะพร้าว ควรเอาฟางรองใต้ผล เพื่อไม่ให้ผิวผลสัมผัสกับดินโดยตรง ควรจะกลับผลแตงโมให้ด้านที่สัมผัสฟางถูกแสงแดดก่อนเก็บเกี่ยว 10 วัน เพื่อให้ผลแตงโมมีสีสม่ำเสมอทั่วทั้งผล จะทำให้แตงโมมีรสหวานมากขึ้นอีก
